

Sag C-366/24

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

21. maj 2024

Forelæggende ret:

Conseil d'État (Frankrig)

Afgørelse af:

17. maj 2024

Sagsøger:

Amazon EU Sàrl

Sagsøgte:

Ministre de la Culture

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté
industrielle et numérique

[Udelades]

Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Frankrig)

(Tvistemålsafdelingen, niende og tiende afdeling forenet)

[Udelades]

Under henvisning til følgende retsforhandlinger:

Ved stævning og to processkrifter, indført i registret på justitskontoret for Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) den 22. maj, den 15. november og den 20. december 2023, har selskabet Amazon EU for Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) nedlagt følgende påstande:

1) Arrêté du 4 avril 2023 relatif au montant minimal de tarification du service de livraison du livre (bekendtgørelse af 4.4.2023 om fastsættelse af en minimumstakst for bogleveringstjenester, Frankrig) annulleres på grund af overskridelse af beføjelser.

2) [Udelades] [påstand vedrørende sagsomkostninger]

Selskabet har gjort gældende, at:

- bekendtgørelsen blev vedtaget på baggrund af en ikke-forskriftsmæssig procedure, idet den ikke blev bragt i forudgående høring ved Autorité de la concurrence (konkurrencemyndighed, Frankrig)
- bestemmelserne i artikel 1 i loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs (lov nr. 2021-1901 af 30.12.2021 med henblik på styrkelse af bogbranchens økonomi og øget rimelighed og tillid mellem dens aktører, Frankrig), som er retsgrundlaget for den anfægtede bekendtgørelse, er i strid med målene i direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000, subsidiært med målene i direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006
- bestemmelserne i artikel 1 i lov af 3[0]. december 2021 er i strid med den frie bevægelighed for varer, som er sikret ved traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Ved to svarskrifter, indført i registret den 19. oktober 2023 og den 7. marts 2024, har ministre de la culture (kulturministeriet, Frankrig) nedlagt påstand om, at stævningen afvises. Nævnte part har gjort gældende, at de anbringender, som det sagsøgende selskab har fremsat, er ugrundede.

Stævningen er blevet meddelt ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique (ministeriet for økonomiske anliggender, finanser og industriel og digital suverænitet), som ikke har indgivet svarskrift.

Under henvisning til:

- traktaten om Den Europæiske Union
- traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
- Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006

- loi n° 81-766 du 10 août 1981 (lov nr. 81-766 af 10.8.1981, Frankrig)
- loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 (lov nr. 2021-1901 af 30.12.2021, Frankrig)
- code de commerce (handelsloven, Frankrig)
- code de justice administrative (lov om forvaltningsretspleje, Frankrig)

[Udelades]

[præciseringer vedrørende proceduren]

Ud fra følgende betragtninger:

- 1 I henhold til artikel 1, første afsnit, i loi du 10 août 1981 relative au prix du livre (lov af 10.8.1981 vedrørende bogpriser), i den affattelse, der fulgte af artikel 1 i loi du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs (lov af 30.12.2021 med henblik på styrkelse af bogbranchens økonomi og øget rimelighed og tillid mellem dens aktører): *»Enhver fysisk eller juridisk person, der udgiver eller importerer bøger, skal fastsætte en detailsalgspris for de bøger, som den pågældende udgiver eller importerer.«* Følgende fremgår af samme artikel 1, fjerde afsnit: *»Detailhandlerne skal anvende en faktisk salgspris, som ligger mellem 95% og 100% af den pris, som er fastsat af forlæggeren eller importøren. Når bogen sendes til køberen og ikke afhentes i en detailhandelsbutik for bøger, er salgsprisen den, som er fastsat af forlæggeren eller importøren. Bogleveringstjenesten må under ingen omstændigheder, hverken direkte eller indirekte, tilbydes gratis af detailhandleren, medmindre bogen afhentes i en detailhandelsbutik for bøger. Bogleveringstjenesten skal faktureres i henhold til en minimumstakst, der fastsættes ved bekendtgørelse udstedt af ministrene for kultur og økonomi efter forslag fra Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse [reguleringsmyndighed for elektronisk kommunikation, post og pressedistribution, Frankrig]. Bekendtgørelsen skal tage hensyn til de takster, som posttjenesteudbydere tilbyder på markedet for detailsalg af bøger og til kravet om, at der skal opretholdes et tæt netværk af detailhandlere over hele landet.«*
- 2 Ved bekendtgørelse af 4. april 2023, der blev udstedt i medfør af artikel 1, fjerde afsnit, i lov af 10. august 1981, fastsatte ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique (ministeriet for økonomiske anliggender, finanser og industriel og digital suverænitet) og ministre de la culture (kulturministeriet) minimumstaksten for tjenester vedrørende levering af bøger til bopæl dels til 3 EUR inklusive skatter og afgifter for enhver bestilling, der omfatter en eller flere bøger, hvis købsværdi opgjort i prisen for nye bøger er på mindre end 35 EUR inklusive skatter og afgifter, dels til mindst 0,01 EUR

inklusive skatter og afgifter for enhver bestilling, der omfatter en eller flere nye bøger, hvis købsværdi opgjort i prisen for nye bøger er på 35 EUR eller derover inklusive skatter og afgifter. Selskabet Amazon EU har nedlagt påstand om, at bekendtgørelsen annulleres på grund af overskridelse af beføjelser.

Høring af konkurrencemyndigheden:

3 [Udelades]

4 [Udelades] [anbringende vedrørende et spørgsmål i henhold til national ret uden relevans for de præjudicielle spørgsmål]

Overholdelse af EU-retten:

5 Dels bestemmes i artikel 22 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder: »*Unionen respekterer den kulturelle, religiøse og sproglige mangfoldighed.*« I henhold til artikel 3, stk. 3, fjerde afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union: »*[Unionen] respekterer medlemsstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed [...]*«. I artikel 167 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fastsættes: »*1. Unionen bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig [...]. / 2. Unionen skal ved sin indsats fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte og udbygge medlemsstaternes indsats på følgende områder: [...] – kunstneriske og litterære frembringelser [...]. / [...] 4. Unionen tager hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i traktaterne, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed.*«

6 Dels foreskrives i artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde: »*Kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.*« I henhold til nævnte traktats artikel 56: »*Inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser er der forbud mod restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser inden for Unionen, for så vidt angår statsborgere i medlemsstaterne, der er bosat i en anden medlemsstat end modtageren af den pågældende ydelse.*«

7 For det første [udelades]

8 [Udelades]

9 [Udelades]

10 [Udelades] [anbringende, der vedrører de omhandlede nationalretlige bestemmelsers uforenelighed med direktiv 2000/31, og som er blevet forkastet af den forelæggende ret i henhold til Domstolens faste praksis, og som er uden relevans for de præjudicielle spørgsmål]

- 11 For det andet forlyder det i artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked: »1. Dette direktiv fastsætter de almindelige bestemmelser med henblik på at lette udøvelsen af etableringsfriheden for tjenesteydere samt den frie bevægelighed for tjenesteydelser og sikrer samtidig et højt kvalitetsniveau for tjenesteydelser. / [...] / 4. Dette direktiv berører ikke foranstaltninger truffet på fællesskabsplan eller på nationalt plan i overensstemmelse med fællesskabsretten for at fremme kulturel eller sproglig mangfoldighed eller mediepluralismen.« I henhold til samme direktivs artikel 16, stk. 1: »Medlemsstaterne respekterer tjenesteyderes ret til at udføre tjenesteydelser i en anden medlemsstat end den, de er etableret i. / Den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, sikrer fri adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed på dens område. / Medlemsstaterne gør ikke adgangen til eller udøvelsen af servicevirksomhed på deres område til genstand for opfyldelse af krav, der ikke overholder følgende principper: / a) ikke-forskelsbehandling [...] / b) nødvendighed: kravene skal være begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet / c) proportionalitet [...].«
- 12 Det sagsøgende selskab har til støtte for sit anbringende om, at den anfægtede bekendtgørelse er ulovlig, gjort gældende, at bestemmelserne i artikel 1, fjerde afsnit, i lov af 10. august 1981, som den pågældende bekendtgørelse gennemfører, er i strid med målene i direktiv 2006/123/EF, for så vidt som de gør retten til fri udøvelse af servicevirksomhed til genstand for et krav, der er uforeneligt med betingelserne i dette direktivs artikel 16, stk. 1. Heroverfor har ministre de la culture (kulturministeriet) principalt gjort gældende, at bestemmelserne, idet de blev indført for at beskytte den forlagsmæssige mangfoldighed og, som følge heraf, den kulturelle mangfoldighed, i medfør af artikel 1, stk. 4, i direktiv 2006/123/EF ikke er omfattet af anvendelsesområdet for dette direktiv. Subsidiært har ministre de la culture (kulturministeriet) gjort gældende, at beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed udgør et hensyn, der kan begrunde den anfægtede foranstaltning.
- 13 Besvarelsen af dette anbringende afhænger af, om bestemmelserne i artikel 1, stk. 4, i direktiv 2006/123/EF skal fortolkes således, at disse bestemmelser udelukker en national foranstaltning, der regulerer udøvelsen af servicevirksomhed på medlemsstatens område for at beskytte eller fremme kulturel mangfoldighed, fra direktivets anvendelsesområde, eller om disse bestemmelser, sammenholdt med bestemmelserne i direktivets artikel 16, stk. 1, litra b), skal fortolkes således, at den omstændighed at beskytte eller fremme kulturel mangfoldighed kan begrunde en undtagelse fra forbuddet mod at gøre tjenesteydere, der er etableret i en anden medlemsstat, til genstand for et krav, der er indført ved en sådan national lovgivning.
- 14 Såfremt Domstolen måtte anlægge en sådan fortolkning af direktivets artikel 1, sammenholdt med artikel 16 heri, opstår ligeledes spørgsmålet, om vurderingen af, hvorvidt den omhandlede nationale lovgivning er forenelig med de mål, der

forfølges med direktiv 2006/123/EF, udelukker, at der foretages en tilsvarende undersøgelse af forenelighed i henseende til den primære EU-ret.

- 15 For det tredje opstår, såfremt det skal vurderes, om en national foranstaltning, der er vedtaget for at beskytte eller fremme kulturel mangfoldighed, er forenelig med de friheder, der er sikret ved artikel 34 og 56 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, spørgsmålet, om en national foranstaltning, der fastsætter en minimumstakst for levering af en vare til bopæl, skal anses for at vedrøre en nærmere omstændighed for salg af den pågældende vare og følgelig for at skulle vurderes i henseende til den frie bevægelighed for varer, eller om den anfægtede lovgivning skal vurderes i henseende til den frie udveksling af tjenesteydelser, under hensyntagen til bl.a. indgrebet i den virksomhed, der består i at sælge den pågældende vare online, og leveringsydelsens særskilte karakter i forhold til den ydelse, der består i at sælge varen.
- 16 Disse spørgsmål har betydning for afgørelsen af den sag, der verserer for Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager). De medfører alvorlige vanskeligheder. Derfor forelægges de for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og sagen udsættes, indtil Domstolen har truffet afgørelse om de af det sagsøgende selskab nedlagte påstande.

AFGØRELSE:

Artikel 1: Sagen udsættes, indtil Den Europæiske Unions Domstol har taget stilling til følgende spørgsmål:

- 1) Skal bestemmelserne i artikel 1, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked fortolkes således, at disse bestemmelser udelukker en national foranstaltning, der regulerer udøvelsen af servicevirksomhed på medlemsstatens område for at beskytte eller fremme kulturel mangfoldighed, fra direktivets anvendelsesområde, eller skal disse bestemmelser, sammenholdt med bestemmelserne i samme direktivs artikel 16, stk. 1, litra b), fortolkes således, at den omstændighed at beskytte eller fremme kulturel mangfoldighed kan begrunde en undtagelse fra forbuddet mod at gøre tjenesteydere, der er etableret i en anden medlemsstat, til genstand for et krav, der er indført ved en sådan national lovgivning?
- 2) Udelukker vurderingen af, hvorvidt en sådan national lovgivning er forenelig med de mål, der forfølges med direktiv 2006/123/EF, at der foretages en tilsvarende undersøgelse af forenelighed i henseende til den primære EU-ret?
- 3) Såfremt det skal vurderes, om en national foranstaltning, der er vedtaget for at beskytte eller fremme kulturel mangfoldighed, er forenelig med de friheder, der er sikret ved artikel 34 og 56 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, skal en national foranstaltning, der fastsætter en

minimumstakst for levering af en vare til bopæl, da anses for at vedrøre en nærmere omstændighed for salg af den pågældende vare og følgelig for at skulle vurderes alene i henseende til den frie bevægelighed for varer, eller skal den pågældende lovgivning vurderes alene i henseende til den frie udveksling af tjenesteydelser, under hensyntagen til bl.a. indgrebet i den virksomhed, der består i at sælge den pågældende vare online, og leveringsydelsens særskilte karakter i forhold til den ydelse, der består i at sælge varen?

[Udelades] [punkt i den dispositive del vedrørende forkyndelse af afgørelsen]

[Udelades] [angivelser vedrørende afsigelse af afgørelsen, dommerkollegiets sammensætning og fuldbyrdelse af afgørelsen]

ARBEJDSDOKUMENT